

Dubravka Škarica

Internacionala omladine — centralni organ IK KIM-a o omladinskom pokretu u Jugoslaviji 1936 — 1941.

U toku čitavog međuratnog perioda bile su uspostavljene trajne veze između Saveza komunističke omladine Jugoslavije i Komunističke internacionale mladih, stvorene na Osnivačkom kongresu KIM-a 20. novembra 1919. godine u Berlinu. Stalni član ove međunarodne komunističke omladinske organizacije SKOJ postaje 1920. godine, a mnogi jugoslovenski omladinci — komunisti nalazili su se često na odgovornim dužnostima u organima KIM-a. Tako je, npr., Vojo Vujović bio jedan od prvih sekretara Izvršnog komiteta KIM-a. Njegov brat Radomir Vujović od 1921. do 1924. godine bio je sekretar Balkanskog sekretarijata KIM-a, a poslije je bio upućen u Jugoslaviju kao instruktor KIM-a. Član CK SKOJ-a, Veljko Vlahović, radio je nekoliko godina u IK-a KIM-a i bio je posljednji sekretar pred raspuštanje ove međunarodne komunističke omladinske organizacije 1943. godine. Na poziv KIM-a mnogi politički radnici u međunarodnom radničkom i omladinskom pokretu, između ostalog i jugoslovenski, proveli su izvjesno vrijeme na školovanju u Sovjetskom Savezu. Koncem dvadesetih godina, na Komunističkom univerzitetu nacionalnih manjina Zapada bili su sekretari SKOJ-a — Josip Debeljak i Josip Kolumbo, a Sverdlovski univerzitet završili su Janko Mišić, Paja Marganović i Pero Popović-Aga.

Ova međunarodna omladinska komunistička organizacija, od samog stvaranja, imala je svoj centralni organ **Internacionalu omladine**,* koji je donosio opšte preglede stanja komunističkog omladinskog pokreta u pojedinim zemljama, izvještaje o radu IK-a KIM-a, pregled inostrane omladinske štampe, najinteresantnije dokumente iz borbe i rada KIM-a, podatke o ekonomskom položaju i ekonomskoj borbi radničke omladine u kapitalističkim zemljama, podatke o radu radničkih sportskih organizacija itd.

*) Naslov originala »Internacional molodeži«.

Prije nego što pređemo na prikazivanje onoga što ovaj časopis pruža za bolje upoznavanje omladinskog pokreta u našoj zemlji u vremenu od 1936. do 1941. godine, na kojem periodu ćemo se ovoga puta zadržati, daćemo u kraćim crtama prikaz istorijskog razvitka samog časopisa, jer je on, svakako, kao i sama Komunistička omladinska internacionala, imao svoju istoriju.

Odluka o pokretanju časopisa donesena je još na Bernskom kongresu Internacionale mladih, kao »organ borbe i propagande«. Prvi broj izašao je septembra 1915. godine u povodu prvog međunarodnog dana omladine. U njemu su bili objavljeni članci Karla Libknehta, Šarla Rapoport, Ota Rilea i drugih, u kojima su autori protestovali protiv imperijalističkog rata i pozivali proletarijat u revolucionarnu borbu protiv njegovih podstrekača. Časopis je bio odmah zabranjen od strane imperijalističkih vlada u svim zaraćenim zemljama. Međutim, list se i dalje ilegalno rasturao. Prvi procesi njemačkih sudova u vrijeme rata, protiv opozicionih revolucionarnih grupa omladine, bili su u vezi sa izdavanjem i rasturanjem **Internacionale omladine**.

Bez obzira na to što je švajcarska granica bila tako reći »hermetički zatvorena«, časopis **Internacionala omladine** je upućivan u sve zaraćene zemlje. Isto tako, pored velikih finansijskih teškoća, novi broj časopisa pojavljivao se u Švajcarskoj svaka tri mjeseca. Pojedini njegovi brojevi prevedeni su na švedski, danski i norveški jezik, a opća revolucionarna socijalistička štampa vršila je preštampavanje časopisa.

U 1916. i 1917. godini **Internacionala omladine** je postala organ svih opozicionih, revolucionarnih i radikalnih partijskih grupa i organizacija stare Internacionale. Ona je donosila članke i rasprave Karla Libknehta, Lenjina, Zinovjeva, Radeka i drugih.

Deset brojeva časopisa **Internacionala omladine**, koji su štampani za vrijeme rata spadaju u red najvažnijih i najboljih socijalističkih dokumenata iz tog vremena. U proljeće 1918. godine Švajcarski savezni savjet je također zabranio **Internacionalu omladine**, ali i pored toga, prvog maja 1918. godine pod naslovom **Hljeb, mir i sloboda** štampan je i 11 broj ovog časopisa zbog kojega je nekoliko švajcarskih omladinaca bilo osuđeno.

Organizacione i finansijske teškoće međunarodnog sekretarijata bile su uzrokom da je na izvjesno vrijeme bilo prekinuto daljnje izlaženje časopisa.

Jula 1919. godine, na inicijativu i u redakciji Viliija Mincenberga, izašao je 12 broj **Internacionale omladine** u Berlinu. I pored daljnjih finansijskih teškoća i zabrane, **Internacionala omladine** je redovno izlazila jednom mjesečno, i to na njemačkom jeziku. Do Berlinskog kongresa KIM-a, novembra 1919. g., izašli su brojevi 12—15. Trinaesti broj, koji je bio posebno lijepo opremljen, posvećen je dvogodišnjici ruske revolucije i bio je štampan u 20.000 primjeraka.

Berlinski kongres je potvrdio odluku Bernske konferencije i stavio u zadatak novom Izvršnom komitetu KIM-a da izdaje jednom mjesečno časopis **Internacionala omladine**. Prvi brojevi poslije Berlinskog kongresa objavljeni su samo na njemačkom jeziku u obimu od 16 stranica. Kasnije se obim ovog časopisa povećavao.

Tokom svog izlaženja **Internacionala omladine** donosila je na svojim stranicama određene političke direktive, pretresala i objašnjavala osnovna i taktička pitanja međunarodne komunističke omladinske organizacije i opšte proleterskog međunarodnog pokreta omladine. Jednom riječju, organ IK-a

KIM-a trebalo je da bude propagator ideje internacionalizma među radničkom omladinom svih zemalja.

Povećanjem obima, list je mogao stalno da pokreće nova pitanja, a pojedini brojevi bili su posvećeni sasvim određenim, značajnijim događajima ili ličnostima — kao, npr., trogodišnjici ruske revolucije, Fridrihu Engelsu, Rozi Luksemburg i Karlu Libknehtu, žrtvama bijelog terora u Mađarskoj itd.

Pored toga, svaki broj je donosio niz članaka i radova u kojima su raspravljana pitanja komunističkog pokreta omladine: Drugi kongres KI i Komunistička omladinska internacionala, pitanje o socijalističkoj reorganizaciji rada, politički zadaci komunističke omladine, omladinski savezi i masovne organizacije radničke omladine, komunističke organizacije omladine i komunističke partije, o prosvjetnom radu u komunističkim omladinskim organizacijama itd.

U ljeto 1920. godine ruski omladinski savez počeo je prevoditi pojedine brojeve **Internacionale omladine** na ruski jezik. U jesen 1920. godine u Rimu je izašao prvi italijanski prevod časopisa, gotovo istovremeno s evropskim izdanjem u Litvi i Bjelorusiji. Početkom 1921. godine počelo se sa štampanjem engleskog i francuskog prevoda, dok su u nizu zemalja (Rumunija, Jugoslavija, Cehoslovačka) vršene pripreme za štampanje posebnih brojeva ovog časopisa, koji bi objavljivali svaka tri mjeseca najbolje i najznačajnije članke i izvode iz objavljenih pojedinačnih brojeva njemačkog izdanja. Isto to zaključio je i Skandinavski kongres omladine za saveze omladine tri skandinavske države. Tako je **Internacionala omladine** postala internacionalnim časopisom komunističke omladine, ne samo po svom sadržaju i sastavu redakcije nego i po širokoj rasprostranjenosti.

Za sve vrijeme izlaženja centralni organ KIM-a donosio je i članke o životu i borbi napredne jugoslovenske omladine. Stranice ovog časopisa sadrže brojne podatke o ekonomskom i političkom položaju jugoslovenske omladine u periodu između dva rata. Sadržina tekstova bila je izraz određenih društveno-političkih i ekonomskih uslova u kojima se razvijao omladinski pokret u jugoslovenskim zemljama. On je u pojedinim etapama svoga razvitka, baš u zavisnosti od ovih uslova, kao i zbivanja na međunarodnoj političkoj pozornici mijenjao sadržinu svoje borbe i usklađivao je sa zahtjevima koje su donosili i nametali vrijeme i događaji.

S obzirom na dosta dobro poznavanje situacije u omladinskom pokretu, realno je pretpostaviti da su autori ovih članaka naši ljudi, članovi SKOJ-a, koji su određeno vrijeme radili u pojedinim organima ove međunarodne komunističke omladinske organizacije. Iz konspirativnih razloga oni su se koristili pseudonimima, pa se teže može utvrditi o kojim je ljudima riječ. Pod pseudonimom Vlasov, u ovom časopisu objavljivao je Veljko Vlahović.

U vremenu koji je predmet našeg razmatranja, 1936—1941. godine **Internacionala omladine** donijela je devet članaka koji su vezani isključivo za pokret u Jugoslaviji, dok nekoliko tekstova, uz podatke o omladinskom pokretu u drugim zemljama, pominje i omladinu Jugoslavije. Gotovo svi objavljeni članci govore o fašističkoj opasnosti i pripremama jugoslovenske omladine za odbranu zemlje.

Autor F. Bulajev u članku **Fašizam uništava omladinu Jugoslavije** govori o ekonomskom položaju radničke i seljačke omladine, navodeći niz primjera koji ukazuju na sve teže uslove života i rada ove omladine, ističući posebno sve snažniji studentski pokret, koji je u to vrijeme predstavljao ozbiljan

politički faktor i veoma jaku snagu u redovima narodnog fronta u borbi protiv fašizma i rata. Na antifašističkoj osnovi uspostavlja se saradnja omladinskih organizacija, pa autor primjećuje da samo u Srbiji saraduje 85 raznih organizacija omladine.¹⁾

Porast omladinskog pokreta sve je očigledniji i u Makedoniji, Crnoj Gori, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini. Omladinski antifašistički front u Jugoslaviji, prema navodima autora, tada je dosizao cifru od 25 do 30.000 ljudi.

Novembarski broj **Internacionale omladine** iz 1938. godine donosi dosta opširan članak I. Kabina pod naslovom **Demokratska omladina Jugoslavije se ujedinjuje**. Autor se posebno zadržava na ratnim planovima hitlerovskog fašizma koji su izazvali snažne pokrete protesta među narodima balkanskih zemalja. »Očigledno je«, veli autor, »da se Hitler preko Čehoslovačke želi domoći balkanskih zemalja, njihovih prirodnih bogatstava i liši njihove narode nacionalne nezavisnosti.«²⁾ Sa osobitom snagom razvio se pokret protiv hitlerovog pohoda na Čehoslovačku u Jugoslaviji. Više hiljada omladinaca i omladinki Jugoslavije izrazilo je spremnost da se bori za nezavisnost čehoslovačkog naroda, jer je bila svjesna da se Hitler neće tu zaustaviti. Kabin citira izvode iz tadašnjih predstavi jugoslovenske omladine upućenih vlastima u cilju odobrenja odlaska u dobrovoljačke odrede: »Mi želimo da idemo kao dobrovoljci u Čehoslovačku, jer znamo da borba za nezavisnost čehoslovačkog naroda jeste borba za nezavisnost Jugoslavije. Mi idemo da pomognemo, da ne bi poslije sami molili za pomoć.«³⁾ Autor se dalje zadržava na mjerama vlasti protiv sve snažnijeg omladinskog demokratskog pokreta i pokušajima vlade Stojadinovića da stvori kao protutežu ovom pokretu državnu organizaciju omladine, nalazeći ideju za stvaranje ove organizacije u hitlerovskoj Njemačkoj. Autor ističe nastojanja Stojadinovićeve vlade da osigura uticaj u najmasovnijoj organizaciji u zemlji, »Sokolu«, koji je tada brojao oko 350.000 članova, zaključujući na kraju, sasvim tačno, da ova nastojanja nisu urodila plodom.

U ovom vremenu dolazi do snaženja revolucionarnog demokratskog pokreta, za koji se dosta masovno opredjeljivala omladina. U razvitku ovog pokreta među omladinom veoma važnu ulogu odigrao je studentski pokret. Prema autoru, temelj ujedinjenja svih demokratskih organizacija omladine Jugoslavije u cilju borbe protiv fašizma, bilo je savjetovanje predstavnika demokratske omladine Slovenije, Hrvatske i Srbije, ljeta 1938. godine, a na kojemu je raspravljano pitanje borbe protiv hitlerovske opasnosti i očuvanja nezavisnosti Jugoslavije.

U februarskom broju 1939. godine **Internacionala omladine** komentariše pismo studenata i mladih radnika Jugoslavije koje se odnosi na pitanje političke situacije u zemlji poslije izbora 1938. godine. O ovom pitanju raspravljano je na konferenciji predstavnika Ujedinjene studentske omladine i predstavnika radničke omladine održanoj decembra 1938. godine. List posebno ističe onaj dio pisma (koje je upućeno svim rukovodiocima opozicionih partija u zemlji) u kojemu studenti ukazuju da »reakcija u borbi protiv naroda koristi ne samo sve mogućnosti unutar zemlje, nego i svoje veze sa međunarodnom reakcijom, s neprijateljima slobode i nezavisnosti Jugosla-

¹⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1937, br. 7—8, str. 81.

²⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1938, br. 11, str. 42.

³⁾ Isto.

vije«.4) Zato studentska i radnička omladina poručuje da je »potrebno boriti se u jedinstvenom frontu protiv izdajničke i narodu neprijateljske vlade Stojadinovića, za istinsku narodnu vladu, koja bi na osnovi zaštite demokratije stvorila Jugoslaviju snažnu i sposobnu za otpor agresorima«.5)

Fašizam i opasnosti koje je sobom donosio po sav miroljubivi svijet nalazi se u centru pažnje svih progresivnih snaga u svijetu, pa tako i u Jugoslaviji. Neposredna opasnost od fašističke agresije i rata, kao i nesposobnost vladajuće buržoazije da tu opasnost ne samo otkloni nego i razriješi čitav splet unutrašnjih društvenih protivrječnosti, imali su za posljedicu sve masovnije okupljanje širokih slojeva naroda oko programa borbe jugoslovenskih komunista, kao jedino prihvatljivog u tadašnjoj situaciji. Sve je snažniji široki pokret za ujedinjenjem snaga mladog pokoljenja zemlje na anti-fašističkoj osnovi.

Upravo ovim zbivanjima Centralni organ KIM-a posvetio je još prostora na svojim stranicama, te je u dva nastavka u junskom, i dvobroju od jula i avgusta, donio članke pod naslovom: **Omladina Jugoslavije se priprema za odbranu zemlje**. Pominjući masovne demonstracije od 16. marta 1939. godine u Beogradu povodom okupacije Čehoslovačke, koje su organizovane pod parolama »Živjela Čehoslovačka« i »Mi ćemo braniti jugoslovenske granice«, u članku se posebno ističe da je u tadašnjem ozbiljnom političkom trenutku omladina shvatala da treba potisnuti u pozadinu sve unutrašnje nesuglasice i borbu unutar vlastitih redova, u cilju stvaranja boljih mogućnosti za ispunjenje najvažnijeg duga prema zemlji (biti spreman braniti je) i ujediniti se u jedinstveni front. Takvu izjavu dali su studenti Ljubljanskog univerziteta na svom mitingu kojemu je, pored lijevih studenata, prisustvovala katolička omladina i nacionalističke omladinske organizacije.6) Slične zaključke donijela je i konferencija predstavnika 20 raznih omladinskih organizacija u Beogradu, koja je predviđala i konkretne akcije omladine u cilju priprema za odbranu zemlje: organizovanje streljačkih četa, grupa za medicinsku pomoć, komiteta odbrane itd. U nastavku članka dosta prostora posvećeno je demonstracijama u Beogradu, koje su okupile oko 10 hiljada pripadnika omladine, studenata, članova sportske organizacije »SOKO«, građana koji su demonstrirali kroz grad pod parolama »Ostvarimo savez omladine za odbranu zemlje« i »Mi nećemo dati ni komadić naše teritorije«.7)

U broju 12 od decembra 1939. godine, pojavljuje se još jedan, prilično opširan, članak I. Vlasova: **Imperijalistički rat i omladina Jugoslavije**. Već iz samog naslova se vidi da je sadržaj i ovoga članka posvećen najznačajnijem događaju toga vremena — imperijalističkom ratu. U centru pažnje je omladina Jugoslavije i njen odnos prema imperijalističkom ratu. Tu se sasvim tačno ističe da rat koji je počeo u zapadnoj Evropi nije zatekao omladinu Jugoslavije, posebno njenu avangardu SKOJ, nepripremljenu i razjedinjenu. Teška borba posljednjih godina vaspitala je stotine mladih boraca. Bogato iskustvo te borbe pomoglo je omladini Jugoslavije da sasvim pravilno opredijeli svoju poziciju u novonastaloj situaciji i da se snađe u pitanjima koja su se postavljala u vezi sa događajima ne samo pred omladinom nego i pred cijelim narodom. Da su narod i omladina u zemlji najvećim dijelom

4) *Internacionala omladine*, Moskva, 1939, br. 2, str. 31.

5) Isto.

6) *Internacionala omladine*, Moskva, 1939, br. 6, str. 36.

7) *Internacionala omladine*, Moskva, 1939, br. 7—8, str. 65.

bili protivni uvlačenju zemlje u rat i izražavali svoje negodovanje politici vladajuće klike koja je upravo radila u tom pravcu, autor navodi nekoliko značajnijih i krupnijih antiratnih demonstracija i akcija, kakve su bile omladinske demonstracije koncem oktobra 1939. godine u Beogradu i Zagrebu, pod parolom »Za mir, protiv imperijalističkog rata«. Mitingu za zaštitu mira na Pravnom fakultetu u Beogradu tada je prisustvovalo preko 3.000 učesnika.⁸⁾

Ujedinjena studentska omladina u svom proglasu od 17. oktobra 1939. godine, kvalifikujući tadašnji rat kao imperijalistički, pisala je, između ostalog, i sljedeće: »Glavna opasnost koja prijete našim narodima i našoj zemlji to je politika poznatih antinarodnih klika, koje se pripremaju da uvuku narode Jugoslavije u rat. Borba za mir, za uspostavljanje normalnog stanja u našoj zemlji, danas označava borbu protiv svih raspirivača rata, čija se aktivnost sve više ispoljava u zemlji. U Hrvatskoj lakeji reakcije — frankovci, u Srbiji Ljotić i tzv. »Nezavisna omladina — za narodnu odbranu«, a također i druge grupe — svi oni pod uticajem antinarodnih krugova organizuju otvorenu vojnu propagandu. U vezi s tim, studentska omladina u svom proglasu postavlja iste zahtjeve kao i široke narodne mase u Jugoslaviji.«⁹⁾

Tako je, po riječima autora, omladinski pokret u Jugoslaviji, koji ima dugu tradiciju i koji je do početka rata okupio ogromne mase omladine, bio sada prožet »novim sadržajem, novim duhom«.

Istovremeno sa rastom antiratnog pokreta u zemlji i rastom simpatija omladine prema Sovjetskom Savezu, reakcionarni elementi u zemlji na primjeru i po direktivama potpaljivača rata zabranjuju omladinsku šampu i izazivaju oružane napade na omladinu. U tome oni nailaze na pomoć i podršku vođa socijaldemokratske omladine. Završavajući članak, I. Vlasov govori o ekonomskoj borbi radničke klase u Jugoslaviji koja je vođena uporedo s borbom protiv imperijalističkog rata, a kojoj je glavni cilj bio povećanje plata i poboljšanje uslova rada. Ovo on potvrđuje sa nekoliko primjera krupnijih štrajkačkih pokreta koji su vođeni u zemlji neposredno pred rat.

Članak **Tako živi crnogorska omladina** predstavlja komentar članka koji je pod istim naslovom objavljen u listu **Glas Crne Gore**.

U broju 6 od juna 1940. godine dat je kraći osvrt na Kongres jugoslovenskih studenata za mir koji je održan na inicijativu beogradskih studenata sredinom aprila 1940. godine. Istaknut je zahtjev studenata da se Jugoslavija u »svojoj politici neutraliteta orijentiše na Sovjetski Savez«.¹⁰⁾

Četvrti broj **Internacionale omladine** od aprila 1941. godine pod naslovom **Omladinski leci u Jugoslaviji** citira dijelove letaka objavljenih povodom zabrane organizacija zadrugne omladine u zemlji. U prvom letku koji je potpisala »Napredna omladina Beograda« ista se, pored ostalog, obraća cjelokupnoj radničkoj omladini zemlje da i ona »digne svoj glas u zaštitu prava svoje braće — seljaka«.¹¹⁾ U drugom letku koji je upućen »mladim radnicima i radnicama - učenicima i učenicama« data je u kraćim crtama

⁸⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1939, br. 12, str. 35.

⁹⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1939, br. 12, str. 35.

¹⁰⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1940, br. 6, str. 30.

¹¹⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1941, br. 4, str. 30.

slika teških uslova pod kojima je radila i u kojima je živjela omladina u zemlji u tom vremenu.

Pored ovih članaka koji isključivo govore o jugoslovenskoj omladini u još nekoliko napisa iz ovoga vremena, pomenut je, pored ostalih, i studentski pokret u Jugoslaviji. Viktor Andre, sekretar Svjetske organizacije studentske omladine piše, navodeći niz primjera, o aktivnoj ulozi koju imaju studentske mase u društvenom i političkom životu mnogih kapitalističkih zemalja, između ostalih, i u Jugoslaviji. O širokom studentskom pokretu koji se razvio u Jugoslaviji u ovom vremenu i koji se aktivno borio protiv reakcije, protiv uvlačenja balkanskih zemalja u imperijalistički rat, piše i autor O. Majer. U članku **Imperijalistički rat i progresivna studentska omladina** on se posebno zadržava na III redovnom kongresu Ujedinjene studentske omladine, održanom u proljeće 1940. godine u Beogradu, koji je, po autorovim riječima, predstavljao »manifestaciju neraskidive veze studentske omladine sa radničkom klasom i solidarnosti beogradskih studenata sa progresivnim slobodoljubivim snagama cijeloga svijeta«. ¹²⁾

Ako bismo na kraju željeli rezimirati sadržaj svih objavljenih članaka i tekstova o omladinskom pokretu u Jugoslaviji u ovome vremenu, možemo zaključiti da se oni, gotovo svi, odnose na aktivnost jugoslovenske omladine vezane za borbu protiv rata, što je, uostalom, bila karakteristika progresivnih pokreta omladine i u drugim kapitalističkim zemljama toga vremena. Broj objavljenih članaka koji se odnose na omladinski pokret kod nas sasvim je solidan s obzirom da je **Internacionala omladine**, kao centralni organ izvršnog komiteta Međunarodne komunističke omladinske organizacije bio obavezan da donosi tekstove iz svih zemalja čiji su komunistički omladinski savezi bili njeni članovi. (Na VI kongresu 1935. godine KOI je imala svoje sekcije u 56 zemalja).

Ocjena da je najveći dio progresivne jugoslovenske omladine za sve ovo vrijeme bio jednodušan u osudi imperijalističkog rata i aktivno i neposredno uzimao učešća u nizu raznovrsnih akcija koje su branile mir i podržavale sva nastojanja u tom pravcu kako u zemlji, tako i van nje, prihvatljiva je kao sasvim realna i objektivna. Istina, iz svega onoga što donosi časopis o tome ne može se upoznati sva širina i zamah pokreta koji je obuhvatio omladinu i u unutrašnjosti zemlje, jer se najveći dio primjera iz borbe jugoslovenske omladine odnosi na nekoliko krupnijih centara u zemlji, posebno Beograd, koji je predstavljao žarište snažnog i revolucionarnog studentskog pokreta. Zbog toga će svi oni koji proučavaju upravo ovaj pokret naći u **Internacionali omladine** još jedan izvor bilo novih saznanja, bilo potvrdu za ono što se dosada već znalo o ovome pokretu. U svakom slučaju, časopis služi kao korisna dopuna inače malobrojnim izvorima za istoriju omladinskog pokreta u Jugoslaviji u godinama pred drugi svjetski rat.

Centralni organ Svjetske omladinske organizacije donosio je članke iz kojih se vidi dosta solidno poznavanje stanja i razvoja našeg omladinskog pokreta. Premda nekada ograničeni na globalne i opšte ocjene, članci su pružali mogućnost svim ostalim komunističkim omladinskim organizacijama ili pojedincima da se upoznaju sa djelatnošću progresivne jugoslovenske omladine i njenim udjelom u međunarodnom omladinskom komunističkom pokretu.

¹²⁾ *Internacionala omladine*, Moskva, 1940, br. 10, str. 20.